

โครงการ: University Excellence Transformation (UET)

สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง สู่อุดมศึกษาอนาคต

หลักการและเหตุผล (Context and Rationale)

บริบทของอุดมศึกษาโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมจากปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงเชิงประชากร และการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีอุบัติใหม่ โดยเฉพาะปัญญาประดิษฐ์ (AI) และเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงกระแส แต่เป็น “Disruption” ที่กำลัง Redefine บทบาทและอนาคตของสถาบันอุดมศึกษา ทำให้เกิดความท้าทายว่า มหาวิทยาลัยไทยจะสามารถธำรงความเกี่ยวข้อง (Relevance) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ในเวทีโลกและภูมิภาคได้อย่างไร

หากมหาวิทยาลัยไทยไม่สามารถปรับตัวได้อย่างทันท่วงที อาจส่งผลให้เกิดความล้าหลัง สูญเสียความสามารถในการผลิตบุคลากรคุณภาพเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ และไม่สามารถเป็นแหล่งบ่มเพาะองค์ความรู้และนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตได้ การปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญนี้จึงไม่ใช่ทางเลือก แต่เป็น “ความจำเป็นเร่งด่วนเชิงยุทธศาสตร์” ที่ต้องอาศัยกลไกและบุคลากรที่มีศักยภาพสูงในการนำพาการเปลี่ยนแปลง

การทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในภูมิทัศน์อุดมศึกษาระดับโลก (Global Higher Education Landscape) และการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่เกิดขึ้น (Megatrends) จะเป็นรากฐานสำคัญในการผลักดันความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงสร้างงานวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการของอนาคตได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ โครงการ UET ยังตระหนักถึงความท้าทายที่เกิดจากการขาดความหลากหลายทางความคิดและมุมมองภายในองค์กร ซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะที่องค์กรขาดความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการปรับตัว (Stagnation in Innovation and Adaptation) โครงการจึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างบุคลากรที่มีมุมมองที่เปิดกว้าง พร้อมรับแนวคิดใหม่ๆ และมีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเพื่อพลิกเลี้ยวภาวะหยุดนิ่งดังกล่าวและส่งเสริมพลวัตทางปัญญาในมหาวิทยาลัย

สถาบันคลังสมองของชาติ (Knowledge Network Institute of Thailand) ในฐานะองค์กรที่มีพันธกิจหนึ่งในการสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยไทย เล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนนี้ จึงได้ริเริ่ม “โครงการ University Excellence Transformation (UET)” เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของ “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” หรือ “University Change Agents” ให้กับสถาบันอุดมศึกษาไทยทั่วประเทศ โดยเชื่อมั่นว่าบุคลากรเหล่านี้คือฟันเฟืองสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัยไทยสามารถปรับเปลี่ยนสู่ความเป็นเลิศ และก้าวทันบริบทอุดมศึกษาใหม่ของโลกได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. ยกระดับสมรรถนะเชิงลึก ให้กับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นทักษะสำคัญในการวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนเชิงกลยุทธ์ และบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงในบริบทอุดมศึกษา

2. สร้างเครือข่ายและความร่วมมือ ของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) กรณีสึกษาความสำเร็จ และร่วมกันกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนอุดมศึกษาในระดับมหภาค

กลุ่มเป้าหมาย (Target Audience)

บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาจากทั่วประเทศที่ได้รับการคัดสรรว่าเป็น “ผู้มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง” โดยไม่จำกัดอายุและประสบการณ์ แต่ควรมีคุณสมบัติเด่นดังต่อไปนี้:

- เป็นผู้มีบทบาทสำคัญและได้รับการยอมรับ: เป็นบุคลากรที่ได้รับการยอมรับในความสามารถและบทบาทในการขับเคลื่อนในระดับหน่วยงานหรือคณะ ไม่เน้นระบบตัวแทนหน่วยงาน
- ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ: เป็นที่ประจักษ์ในบทบาทนักวิชาการหรือผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในบริบทอุดมศึกษา
- ศักยภาพความเป็นผู้นำ: มีภาวะผู้นำที่โดดเด่น สามารถสร้างแรงบันดาลใจและนำทีมในการทำงานได้
- ทักษะการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์: สามารถสื่อสารแนวคิดที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ
- ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเชิงระบบ: สามารถวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึก และออกแบบแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์และยั่งยืน
- ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม: มีมุมมองที่เปิดกว้างและพร้อมที่จะนำแนวคิดใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนองค์กร
- ความมุ่งมั่นและความทุ่มเท: มีความพร้อมและใจที่จะทุ่มเทในการทำงานเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถาบัน

แนวทางการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Implementation Strategy)

โครงการ UET จะดำเนินงานผ่านกลไกสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่:

1) หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ University Excellence Transformation (UET):

- เนื้อหา: ครอบคลุมองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในอุดมศึกษา อาทิ ภูมิทัศน์อุดมศึกษาระดับโลก (Global Higher Education Landscape) และการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่เกิดขึ้น (Megatrends) การออกแบบนวัตกรรมในอุดมศึกษา การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Change Management) การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย
- วิทยากร: เชิญผู้เชี่ยวชาญระดับแนวหน้าทั้งในและต่างประเทศที่มีประสบการณ์ตรงและความสำเร็จในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา
- รูปแบบ: เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) ผ่านการบรรยาย การระดมสมอง (Brainstorming) การทำกรณีศึกษา (Case Study) และการออกแบบโครงการเปลี่ยนแปลงจริง

(Action Project) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ทันที รูปแบบนี้จะเปิดโอกาสให้บุคลากรทางวิชาการได้มีส่วนร่วมในการสร้างทิศทางและนโยบายการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นสิ่งที่ระบบคิดแบบบนลงล่าง (Top-Down) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่ได้ผล

2) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเครือข่าย University Change Agent Forum:

- กิจกรรม: จัดการเสวนา (Panel Discussion) และ Workshop กลุ่มย่อยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) และบทเรียนจากความสำเร็จหรือความท้าทายในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง
- ผลลัพธ์: สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งของผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา

แผนการดำเนินงาน (Timeline)

- รุ่นที่ 1 : เริ่มดำเนินการตั้งแต่ มิถุนายน - พฤศจิกายน 2568

ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Impact)

โครงการ UET คาดว่าจะส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อระบบอุดมศึกษาไทยในหลายมิติ:

1. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมและคล่องตัวในการปรับตัว: สถาบันอุดมศึกษาจะมีบุคลากรที่มีความเข้าใจและทักษะในการนำพาคอร์ปฝ่าฟันความท้าทาย และคว้าโอกาสจากบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป
2. เกิดนวัตกรรมและการพัฒนาหลักสูตรใหม่: ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะสามารถผลักดันการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมในอนาคต
3. ยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล: การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะช่วยยกระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้ทัดเทียมมาตรฐานระดับนานาชาติ
4. สร้างความยั่งยืนให้กับระบบอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยจะสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อความอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว
5. ประเทศไทยมีบุคลากรคุณภาพสูงรองรับการพัฒนาประเทศ: การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในอุดมศึกษาจะส่งผลต่อการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะสูง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ

(อยู่ระหว่าง) การขอรับการสนับสนุนเชิงนโยบาย (Call for Policy Support)

โครงการ University Excellence Transformation (UET) นี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบอุดมศึกษาไทยโดยรวม สถาบันคลังสมองของชาติ จึงใคร่ขอรับการสนับสนุนเชิงนโยบายจาก สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) เพื่อให้โครงการนี้สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลสัมฤทธิ์ในวงกว้าง โดยการสนับสนุนเชิงนโยบายจะช่วยให้

- โครงการ UET ได้รับการยอมรับในระดับชาติ และสามารถขยายผลไปยังสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท
- เกิดการบูรณาการและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลและสถาบันอุดมศึกษา ในการกำหนดทิศทางและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง
- อาจมีการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรที่มีศักยภาพจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่

กำหนดการหัวข้อที่ 3 เรื่อง “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย”
ในวันพุธที่ 30 กรกฎาคม 2568 เวลา 09.00–16.00 น.
ณ ห้องประชุม ชั้น 19 สถาบันคลังสมองของชาติ อาคารอุดมศึกษา 2 ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ

UET:1 University Excellence Transformation
สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง สู่อุดมศึกษาอนาคต

หัวข้อที่ 3 เรื่อง
“การจัดการความรู้
เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย”

30 กรกฎาคม 68
เวลา 9.00-16.00 น.

“UNIVERSITY
CHANGE
AGENTS”

สถาบันคลังสมอง
ของชาติ

บรรยายโดย
➤ **รศ.ดร.สมบัติ กุสุมาวลี**
(รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและกิจการนานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

สอบถามเพิ่มเติม
02-126-7632 ต่อ 124 | knit@knit.or.th | ณ ห้องประชุม ชั้น 19

สแกน Line OA
เพื่อรับลิงก์
ลงทะเบียน

สมัครสมาชิก (Member UET) โครงการ University Excellence Transformation (UET)
สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง สู่อุดมศึกษาอนาคต ได้ที่ www.knit.or.th

KNIT
สมัครสมาชิก (Member UET)
โครงการ **University
Excellence
Transformation**
สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
สู่อุดมศึกษาอนาคต

University Change Agents

Scan to Register Member UET